

N-5

KAHEKÖNED

EKL

K15547

V. Nät 11^B kl.

KAKS PÄJU
URBA.

6.IV.35.

Ühel päeval oksakesel ole kaks suur-
pehmest pojat kassikest ja nad vestlesid
sellest, et kumb on meist ilusam ja
kõremini puu külges kinni. Üks
üles: „Eks mina olen ikka kõremini puu
külges kinni ja ilusam!“ Teine sai aga
psahaseks ja üles ka: „Sina oled varem
ja vasta messugune inetu kleit sul on,
aga mina olen alles noor, ühtlasi palju

palju ilusam ja ka kõemini puu hulg
ges kinni!" Nii vaidles muutus nende sõna-
vahetus ikka sigedamaks. Võnkas hüüdis
esimene: "Nüüd ma tean, varamine kumb
meist enne maha kukkub, see on haotenud!"

Möödusid pöörde, möödusid nädalad,
kuna pojus kassikeseid ikka veel mõlemad
alles oolid. Ning võnaks tine hoopleja kük-
kus maha ja läspere olpi välja.

PEDAGOOGIKA
ARHIIVMUUSEUM
FOND K15547

Ö. Villem Saar.

Otsene Kõne. 6IV35

"Ühel piaval saatis ema muid poodi, andes naha ja ütles: „Tee 400.gr sigur." Teel kordasim ikka enese ette: „Sigur, sigur." Astudes poodi, unustasim mo aga ära ja küsisin: „Palun 400.gr surupit." Surupit," kordas poodnik, "mis ei ole surupit." Pettinult astusin poest ja sammusin teisi. Linigi küsisin: „Kas teil on surupit?"

naerulagin

Poodnik vastas: „Kuhu ma ta pa-
nen? Kas ema ei annud selle nõu,
kuju seda panna?”, „Ei annud
„Mine too siis nõu.” Lelle paremel,
et minna piõõu järele, läksin kol-
mandasse poodi ja küsisin uues.
ti riuppit. Küsitakse: „Mida
sellega teed?” Ema paneb seda
kohvi hulka, „vastasin: Saan
naerulagina moraliseksi poes ja
jooksen minema, endal mitt

Lea. Rothas.

kurgus. Kodus ootab aga ema as-
jata riupit, kuna mina jooksen po-
est poodi ja küsisin riuppit. Li-
aidanud riis mund, kui ema
läks ise, nestr muul oli häbi taga-
ri minna.

Lea. Kotkas.

5.

- so ame ago ootod subot, aegneid
- vanaid hõitab. Kulu ma ka pa-
- ag madoof anem anel, tervipid! aho!
- ame jaanil hõllesin
- & tiguini mäest, of ebaog tal
- ame id, taugm aiaa kannabis
- agat idid. Id, leim taeo, ees idid
- enneni ja

Kaheköne. 6. IV 35.

Häisin jalutamas, koh-
tasin kooliõde Salmet.
„Tere hammikut Lia!“
Kuhu: satsius töttad,
et sa mind tähelegi
ei pane? On näha, et
sul minus jaoks silmi
ei ole.“ „Ei kallis!“
Kas tead venna olin noos
praegu oma koolitoode
juures, sest varsti tulub

5.
keraid ja siis on tava
hägi tunnistus kogu
tund, eitahaks mitte
istuma jääda. „Jah!“
see on õigus, Lia:
Minagi mötlen seda,
et oleks ikka parem, kui
jälle edasi saab, siis on
rõõmsam tugi ja on ka
vanematel hea meel vält
Aga kuule, kuhu sa
tänarü suvel ka urohe-

“! lisse lähed? Ei tea ei et
ole veel sellest vanemate-
ga rääginud, võib olla,
et peab ainult Kadri-
oru ja Piritaga leppima.“
„Aga mina vist söidan
Narva-Jõesuhu. Mul on
sääl onu ja tema lu-
bas oma juure võtta.
Aga nüüd ma pean!
minema, sest ema ootab;
Kooli-tööd on ka veel

Monika Olli

Kahekõne.

6.IV.35.

teha. Noh, siis "Jumalaga!"

"Jumalaga, vastas Lia ja mölemad koolioed läksid igaüks oma teed."

"...mõnikord ootab vaid uus mõõdud tänasest opt, ...
...tööd. ... -võiv -võiv
...il annet vif uro lääss ...
...tööv eruvit jaanu abil
...mõõg ... bürri opt
...tööv nime teed, ...
...heie ja uo bööt - bööt

Ema ütles: "Ester, mine poodi.

Ja too mulle üks pakk tike.

Ester vastas: "Hüll ma lähen!"

Ester pani paljus selga ja läks poodi. "Tere väike tutarlaps.

"Tere, tere, poeproua hüüdis Ester!
Mida tohiksini pakkuda?"

"Paluksin üks pakk tike."

Ester sai tikud ja läks koju.

Ema küsis: "Kus on tikupakk?

Ema, ma unustasin tikupaki poodi." Ema ütles: "Mine too tikupakk ara!" Ester jooksis poodi ja küsis ärevusega:

A. Kopp.

Has mi tiku pakk on siin?
Paeproua vastas: „Siin on küll
üks tiku pakk. Ester ütles:
„See on minu pakk.“ Vöttis
paki ja jooksis koju.

Hunt ja siga. (Loetud kahelkond) 5. IV 35

Ühel päeval tuli hunt met-
sast talu õue ja taktis põrsast
murda. Ja nägigi emise ühes põr-
sastega porilombis ja ütles emi-
sele: „Anna mulle üks põrsas
lõunaks!“ Emis vastas: „Tule mõne
päeva pärast, praegu on põr-
sas lahja ja kondine, küll
siis saad rasvase.“ Hunt oli nöös
ja rõõmustas: „Nüüd saan ilusa
põrsa!“ ja sörkis rõõmsasti met-

sa. Paari päeva pärast tuli
hunt jälle ja ütles emisele: „An-
na põrsas kähku suda, muidu
söön su enese!“ – „Ja kohe,“ vas-
tas emis, „oota veidi, põrsas on
pesine, pesen enne puhktaks.“
Nii ütles emis ja läks. Emis aga
ei möelnudki anda põrsast hun-
dile, vaid jooksis kähku põr-
sastega peitu. Hunt ootas öhtu-
ni, siis sai pettusest aru ja läks
tühja kõhuga metsa.

H. Kello.
Kahekõne 8IV35.
Ema hiividus: „Aino, tule tuppa
ja riis mine, poodi ja too mulle
leiba! „Tere,“ ütles Aino. „Tere,“ vastas
kaupmees. „Ema ütles: „Mina lähen
turule! „Mis sina, seäld lähed
ostma? küris Aino Õine,“ vastas ema.
„Mina tulen ka kaasa! „Ei tul, öues
on külm ja sini väid haigeks jäädä!“
ütles ema „Ei jäää värtes Aino emale
vastu. Kuid ema ei võtnud ikkagi

1. 1935
Tinot turule heasa.
ogut elit ariti, übiuid am
ellun ost of iboog enim siid of
ataov "veb, ariti velti" "veb, ! vidi
medit ariti" : velti am "aeniquas
medit bleda and ariti" "elurut
ome atav "vev" ariti aruti" "antoo
cevo, dit i" "vastus" velut ariti
"lobäif alepiad koo aris of mihed os
elone ariti velti vif" i" "ome velti"
ipselli butav os some biit" . atav

Taike lõadas

KAHE KÖNE

6.IV.35.
"Tere Jass!" "Tere Jass!"
"Kuidas käbarad käi-
vad?" küsis Juss. "Mis
tall ikka on, longin
niisama mööda ilma
ja otsin tööd," ütles
Jass. "Siis oleme ühesugu-
sed sellid mölemad,"

ürtles! vastas Juss. Jass
kaebama: „Ega seda
tööd nii kerge leida
ei olegi...“ Jah, see on
õigus küll! Head aega!
„Ela hästi!“ hüüdis
Jass.

L. Blum № 61

6 IV 35

Kahekõne.

Juss pidid laadale minema. Teel
tuli taalde Jaan vastu ja Jaan
küsis: „Kukku sa lähed Juss?“ Ma lä-
hen laadale,” vastas Juss. Mis sa
sealt?“ „Ma ostan ühe pörsa. Hiljuti
tapsin seal ära ja nüüd ostan uue se-
letas Juss. „Alga kuhu siia jidid
minema?“ küsis Juss „Ma pidin mi-
nema naabri tallu!“ sõras Jaan.

G. Brenner. II^B klass.

Otsene köne.

Ema ütles Lindale: „Mine poodi ja too mulle üks sidrun!” Linda läks poodi jõudes ütles ta: „Tere!” Liis küsis kaupmees: „Neh, mis süs väike preili soovib?” Kuid Lindal oli läinud mõest ära, mis ta nidi ostma, ta ütles: „Ma palun üks apelsin!?” Talle antigi apelsin. Kodus ütles ema: „Egas ma apelsini tahtruid, mine vahita ümber sidruni vastu!”

soot II. veebikl.

7

erõt eroot

iboori eriti : lobnits aetü omj
lobnits " ! mürbis ahi allum oot ej
" ! erel, oot aetü sekuviib iboori ehet
ehiöv nüa aini päh, : vanquid alaid siit
-eni buriit so lobnits biut " Pärisa iliany
: aetü et antre ibir et aini vño tule
ipitrus ehet " S : nidepo ahi mihag all,
nidepo am eopt : aine aetü auboll . nidepo
" ! tuu siinvisi vñni" ottev unim Järvitkat

III 85

G. Brenner.

II B kl.

Cot leu ma tulema meie
kassi vahel kuumutus,
hakkavad üdlemaga korraga
aga koeral male ei tule.

6.IV 35.

Huggine.

Kaheköne.

Kass, koer ja jänes.

"Tere koeraonu, tulin sind ka vaatama. Kuidas elad ka"? hüüdis Küsulüssu."

Oh, eks ikka vanavüsi,
pole ümberkandses ei kihku
ega kähku. Kuid ma rää-
gin selle pealegi midagi.

"Oot las ma tuletan mee!"

Kassil vähe kannatust,
hakkavad rüdlemata koeraga,
aga koeral mee ei tule.

28.IV
Lüs tuli veel üks kükaline,
see oli va jänes Hopp. Ta
tormas nüsinguse haoga,
et paiskas mölemad
maha, tooh imestasid rüd-
lejad ja unustasid rüdle-
mise ära.

5.IV 1935. Hahekõne. M. Grossberg

Hord pidid isa sõidona maalt
linna ja Väike Arno küsir: „Mis
parast, sa sõidad linna?“, „Yelle
parast, et pean linnast ema-
le ja Arnole kinke tooma.

„Kas töesti lähetid meile kinkes
ostma!“ hõiskas Arno, „Agakui
Arno paka laps on, siis too
emale üksi varstarisa. Aga isa
kui ma olen hea laps, kas sa
siis annad minu kingid ikka emale?

S. Kusberg

küsis Arno „Ole aja kea laps,
küll siis toon, mis lubasin,
ja isa sõidis linna poole.

„Etsit pannik, kuhuud ole taas oq
-oni taanil nägi te, taas oq
-amost ekrut taanil ag il
-ehtid elien kerköl itvät aat“
„Jad aga, mida addväet“! amots
-oot siin, mõagel odoq amots
-si eglu on taas oja hõlame
-ed ed, eglu oot metsa amit jõe
-elome addi bipeid uinist karimo väia

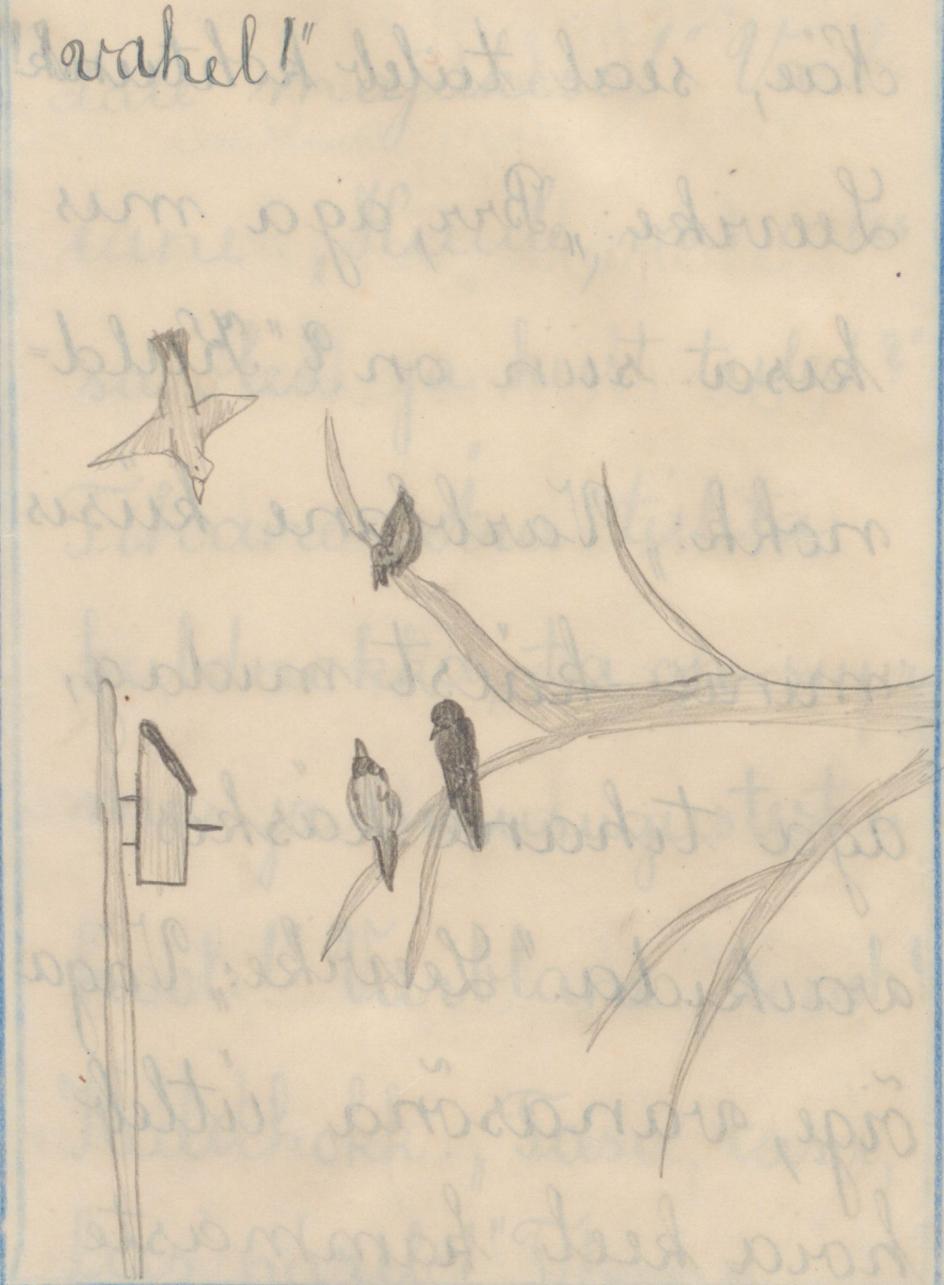
Kahekõned.

(ötsekohesed)

Kuldnokk: „Tohoh, siin
veit lumi alles!“ ja
lähén otsin endale
pesakasti. Tihane: „Oj, oj,
härra kuldnokk juba
siin!“ Kuldnokk: „Tere,
tere, sind ei pannud ma
tähelegi, sest leidsin en-

dale majakese!" Värblane: "Kuule, mis mes sa oled ja kust tuled?" Tihane: "Ära tilita kuldnochka, ta on suur mees ja sinusugustest ei hooli!" Varblane: "Nonoh!" Kuldnoch: "Tasa, tasa, las' närib!" Tihane:

Käe, seal tuleb kohtunuk!" Leevike: "Brr, aga mis kisa sun on?" Kuldnoch: "Varblane küsis minu käest midagi, aga tihane käskis vaikida." Leevike: "Väga õige, vanasõna ütleb: hoia keel hammaste

6.IV.35.

A. Tänavas

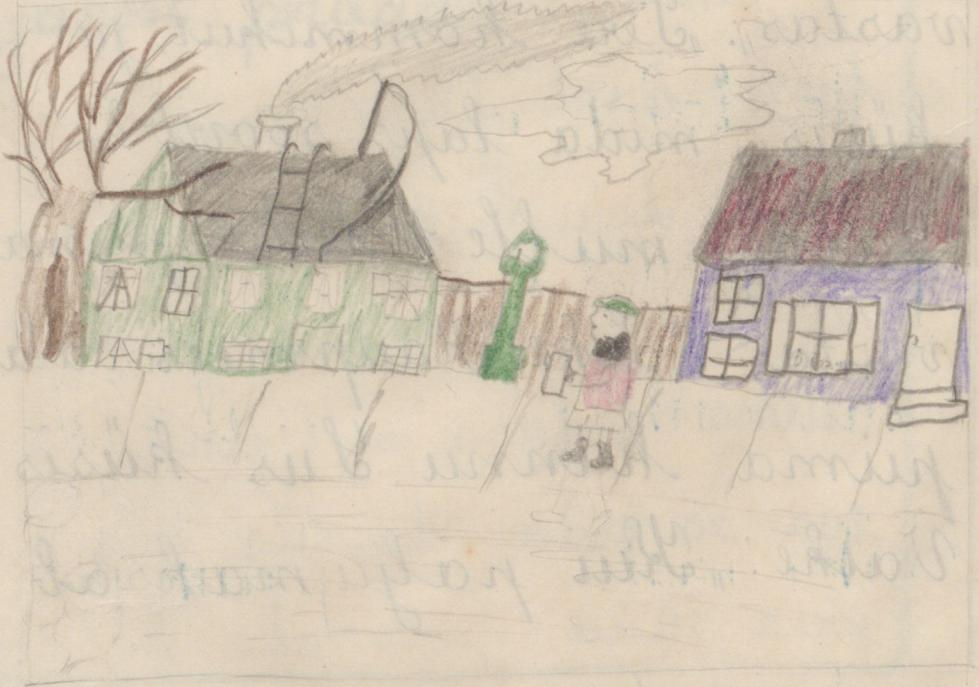
Iun Kahekõne eper ebälopo
Karu oli metsast hea saagi
saanud ja tahtis seda üksinda
ära süüa. Teel koju minnes
tuli talle hunt vastu. "Kuhu
sa lähed niisuguse koormaga?"
küsis hunt. Karu vastas:
"Lähén koju ja sain teilt va-
na hirve raipe kätte." Hunt
ütlema: "Anna pool mulle,
ega sa teda üksinda ära
jöua süüa.", Annaks küll,

aga pole nuga!" "Oot!", mul
on nuga," ning hunt võttis
taskust noa. Nüüd oli karu
hädas, rest see ei olnud
mitte hiive naip, vaid hea
jänese praad.

Jaale Y.

Ema käskis Vaike poodi
minna ja 1 lüder puma tuua
Vaike läks poodi ja utles:
"Tere hommikut." Kaupmees
vastas: "Tere hommikut," ja
küsis: " mida laps soovib?"
"Lubage mulle 1 lüter puma",
vastas Vaike. Kaupmees valas
puma kannu. Siis küsis
Vaike: "Kui palju maksab

piina liiter?", "8 senti," vastas kaupmees. Vaike ulatas raka, võttis kannu ja ütles: "Häääd aega!", "Häääd aega!" hüüdis kaupmees talle järele.

Vesselmark

oj kinnaristi Kahiköne. 6 IV. 35.a.

Ema ütles: "Monika, mine poodi ja too minule säält üks kilo makarone!" Monika vastas:

"Ma lähen kohe." Monika läks poodi, sääl küsis kaupmees:

"Mis väike preili soovib?" Monika vastas: "Ma palun üks kilo makarone." Lüs andis

t. Lehte L II³ kl.

kaupmees talle makaronid ja

Monika jocksis kaju.

alü lõos läinud vif iboog

: autov otsivall!" autovadom alid

alü otsivall! Eestit nüüd all..

: autovad alü lõos iboog

-all! : autovad iboog autov idas

alü autov all! : autov autov

sibno iib! autovadom alid

Kaheköne umbekiirat

Konn ja ripelgas jookrid
vöidu. Konn joudis ette.

"Ara jooke nü ruttu!"
kisendas ripelgas. "Mul
on ju pikad koivad, ma
ei sa minna aegamööda,"
vastas konn.

katame lähed kooli!"Teanke!"

luidis Vira. Ha takahin

luba, mis moodustab last

A. Woolmann II^b-klass

9.IV.35

Kakekõne vall! oplõue

Virvekese elulugu

Kord elas üks tütarlaps, ni-

mega Virve. Sügisel, päären-
ne kooli minekuud, ütles ema

Virvele: „Virve, kas tead, et
honame lähed kooli!" Teanküll

küüdis Virve, Ma tahaksin
näha, mis moodi näeb kool

vald " " muuandust.

välja! Kas nii samas kui las-
tead? " Ema noeratas ja
sõnas: " Tänael välja teist-
moodi kui lasteaed!" Virve
motles: " Sii takahaksin küll
kohe minna kooli!" " : aluselt
" Tänael"! Iloid belial emasat
rindestat ell, suus sibüüs!
Jook lääär ihoast ains, aläär

Tallinna XI Algkooli II^B klassi
õpilaste emakeele lõõd 1934/35.
õppajaastal.

Õpilased.

Vaike Niit	Nuggine
Öie Villmsaar	M. Grosberg
Lea Kotkas	Sigrid Kusberg
Monika Oll	Aino Tänavas
Aino Koppp	Saale Ispet
Helmi Kello	Nesselmann
Vaike Ljadas	Lehtre Lilleoja
Laine Blum	Aino Voolmann-Väsamäe
Salme Brenner	

op. Kitzburg

PEDAGOOGIKA
ARHIIVMUUSEUM
FOND K15547